

ščanska banda. Policija je storila svojo dolžnost pri središču procesije, ali drugod nikjer, kjer je nikjer bilo ni.

Iz Bizovika. (Čitalnica naša) vljudno vabi častite udeležence k „besedi“, ki jo napravi prihodnjo nedeljo 25. dne t. m. popoldne ob 4. uri. Odbor.

Iz Ljubljanske okolice 19. rožn. — Kakor znano, je bila maja meseca v Šentvidu birma. „Tagblatt“ je potem poročal, da „so naši fantje po nekem dekletu najeti, maje za to slovesnost postavljene ponoči pred birmo posekali“ ter se hudoval, da se celó cerkveni obredi zlorabijo za opozicijo zoper škofa, in da potem ni čuda, če vera res peša, kakor klerikalci plakajo.“ — Ko bi bil „Tagblattov“ „za vero toliko vneti“ dopisnik prišel gledat procesijo sv. Rešnjega Telesa, videl bi bil velikanske maje in pa še krasne zastave, vdeležbo pri procesiji pa velikansko. Naše ljudstvo bilo je in ostane verno in pač dobro vé ločiti vero od vsega družega. In ko bi tudi pri nas majev ne bi bili postavili ali že postavljene podrli, bili bi po tem še le vam Ljubljancanom prav prav podobni, vsaj smo v časnikih brali, da že pred lansko procesijo je Vaš mestni župan zabranil na spodnjih Poljanah že napravljeni maj, letos pa, da na vsem Šentpeterskem predmestju, kjer so prejšnja leta velikanski maji procesijo slavili, ne en maj ni smel biti in da so celó mestni policaji popoldne pred dnevom sv. Rešnjega telesa po Šentpeterskih ulicah hodili glodati, ali se ni kdo pregrešil zoper ukaz županov. Zato preljubi „Tagblatt“, pometaj najprej pred svojim pragom, predno greš z umazano svojo metljo po kmetih, ki so ti pili, da „al, quod haeret“.

Iz Ljubljane. — Kakor iz gotovega vira slišimo, je sl. ministerstvo kmetijstva družbi kmetijski pisalo, da je obveljal njen nasvet o reorganizaciji učiteljskih preparandij o tem oziru, da se bode kmetijstvo na preparandijah vprihodnje temeljito učilo, ker le potem je mogoče, da pridejo iz njih v kmetijstvu izvedeni učitelji na deželo, ki morejo šolsko mladino po dovršeni ljudski šoli s pridom učiti tako, da dobimo „nadaljevalnih kmetijskih šol“ veliko po deželi. Ministerstvo je pri tej priliki pohvalilo delovanje družbe kmetijske, dež. šolskega sveta in deželnega zbora. — Pregledovalni odbor, ki ga je poslednji občni zbor banke „Slovenije“ volil, da temeljito preišče stan bankinje, je — razen nekaterih poslej še potrebnih preiskav — dovršil svoje delo in vodstvu objavil predloge za prihodnji izvanredni zbor. Našel je, da banka ima še nekaj premoženja, in da se zavarovanim ni celó nobene zgube bati in to tem manj ker so delničarji po postavnih pravilih zavezani, primanjstvo z doplačanjem poravnati. Druga pa je z delničarji, katere postava v doplačanje veže in za katere bi najbolje kazalo, ako bi kaka druga solidna banka njeno zapuščino prevzela. Vsaj se je tudi ravno zdaj Ljubljanska Štajarska eskomptna banka prelevila v „Kranjsko esk. banko“.

(Odsek za izdavanje Matičnih knjig) imel je 10. t. m. sejo, pri kateri se je dogovarjalo o nekaterih Matični ponujanih rokopisih in o narodnem blagu. Nabrano „narodno blago“ se bode izročila gosp. prof. Wiesthalerju v pregled in v poročevanje o njem pri prihodnjih odsekovih pogovorih. — Po gosp. prof. Pleteršnikovem nasvetu, da bi se po Slovenskem nabirala krajna imena za popolni „geografični imenik“, določi se, naj se odbor Matičin o tej zadevi obrne do izobraženih domoljubov po deželi s prošnjo, naj bi vsak v svojem kraju nabiral domača krajna imena (imena vasi, rek, gorá, hribov itd.) — Nekaj rokopisov oddalo se je gg. pregledovalcem, nekaj pa se jih je prihranilo za odborovo sejo, katera bode že morda v začetku družega

meseca. — Tomanovo življenje, popisano po tajniku gosp. A. Praprotniku, in nekaj njegovih še natisnjenih in manj znanih pesem, vredjenih po nekaterih odbornikih, je odsek za izdavanje knjig pregledal; dotični rokopis pride po nekaterih malih popravkih že ta teden v tiskarnico. Tudi se je določilo, da se „Tomanovemu življenju“ dodá njegova podoba. — Matičini zemljevidi — posebno „Turčija“ in Kozlerjev „zemljevid slovenskih dežel“ — se pridno razpošiljajo. Dogodbe sedanje na Turškem vabijo omikane naše ljudi, ki časnike beró, da segajo po zemljevidu Turčije, ki le malo soldov stane. — Ravnokar so prišli iz Kökeovega litografičnega zavoda na Dunaji vdrugeč natisnjene Matične diplome; sedaj se bode ž njimi lahko postreglo vsem udom, ki želé lično diplomu imeti.

— „Die schönen Tage von Aranguez sind vorüber“ — tako zdihujejo zdaj „nemški gospodje“ na rotovži, kar je prišla narodna opozicija vmes. V predzadnji in včerašnji seji mestnega odbora se je to očitno kazalo. Se vé pa, da večina povsod zmaguje nad manjšino in da manjšina le govori, večina pa — sklepa. Tako bilo je tudi v včerašnji viharji seji, v kateri je šlo za to, da se imena mestnih ulic in trgov prekrstijo, hiše sem ter tje drugače številijo itd., kar bo stalo 3500 gold. stroškov, od katerih pride na blagajnico mestno 800 gld., ostali znesek pa plačajo hišni gospodarji, po 2 gld. vsak, za hišne številke nove baže. Ko bi mestna blagajnica bila bogata in bi mógla vse stroške na-se vzeti, je rekel dr. Karol Bleiweis, zgodí naj se volja večine; al ker je blagajnica mestna prazna, naj se odloží ta prememba do boljih časov. Še več je govoril proti večinskemu predlogu, in odbornika Horak in Regali sta še marsikaj dodala; al vse bilo je bob v steno tako, da so narodni odborniki svoja kopita pobrali in pred sklepom zbornico — zapustili. Ker je ostalo po tem odhodu le samo 14 „nemških gospodov“, niso ti bili več sklepčni; poslali so zato na vse kraje po sukurs, in prihitelo jim je na pomoč toliko njihovih zapetačev, da so sklenili nameravano premembo. Zdaj bo Ljubljana srečna!

— Ostanke starodavnega mesta Metulum-a je odgojitelj rodovine kneza Schönburga, gosp. Günther Kurze, najdel v gozdu 4 kilometre daleč od Loža na Notranjskem. Tako piše on sam „Triesterici“. — Stavbe na koléh, zdaj pa še Metulum — res važni najdbi v ubogi naši deželici.

— Cerkvene skladbe. Našim cerkvenim pevskim zborom bodo gotovo jako vstregle tri „Ecce sacerdos magnus“ z responsoriji za škofovo obiskovanje, ktere je ravnokar v lahkem štilu na svetlo dal g. Ant. Foerster. Ena skladba je sostavno, dve ste razstavno zloženi. Ker se tem podobne besede tudi za gradual rabijo, se lahko pojo kot antifone pri dotičnih mašah. (Veljajo 50 kr.) — Od tega skladatelja se še dobi: 6 „Tantum ergo“ (po 50 kr.), dve veliki slovenski maši (po 50 kr.), „Lamentacije in Očitjanje“ (po 40 kr.), „Pevska šola“ (po 60 kr.). —

— „Novi Kranjski panj po Dzierzonovi osnovi“, ki ga je v 10 pôl debeli knjižici popisal L. Porenta, župnik in čebelar v Bohinji, je pri bukvarji Gerberji v Ljubljani na prodaj po 15 krajc.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Poletinski čas, ko se državniki razkropijo na vse vetrove, eden gre v kopelje, drug se prevetrit v hladán kraj, imenuje se navadno politiška „mrtva saisona“. Isto taka bila bi letos, ako ne bi bilo hude vojske na Turškem. Ona ne daje mirú zdaj nobeni vladi, kajti čedalje silnejše pritiskajo Tur-

ške homatije na vrata vladna. In poleg Turčije je Avstrija v najhujih zadregah. V Avstriji ste očitno dve politiške stranki: ena ima glavnega zastopnika v nadvojvodi Albrehtu, ki hoče stalno zvezo z Rusijo bolj na podporo Nemčiji kot Turčiji; druga pa ima zastopnika v grofu Andrassyu in vseh onih, ki se okoli njega zbirajo, navdani silnega sovraštva do Slovanov in strahom pred Slovani, ki na videz gojijo zvezo z Rusijo, na skrivnem pa, kjer koli morejo, rovaajo proti Rusiji v Carigradu, Berolinu, Londonu, Parizu. Grof Andrassy je bil v Berolinu, je z knezom Gorčakovom sedel za eno mizo in koval memorandum; al zdaj se kaže, da je njegov Carigradski poročnik grof Zychy z Angleškim lordom bil v ono spletko pomešan, s katero je Mithad-paša učinil prekucijo, da Turčija odbije memorandum in se vstopi na lastne noge. Še drugi govore več, namreč to, da je grof Andrassy z Angleško delal na to, da se na zapadu ustanovi koalicija proti Rusiji na obrambo Turčije. Al iz te koalicije ne bo nič, kajti v Turčiji gredo stvari namesti na bolje čedalje bolj na hudo, kar je onda postala prava klavnica! Situacija gori omenjenemu dilemu je dandanes ta: ali z Nemčijo razrušiti Turčijo in Avstrijo, — al z Avstrijo odločiti osodo Turčije. Svitli nadvojvoda Albreht je zdaj v Belgiji, in na povratku se snide v Jungheimu z Ruskim carom. Naj bi obveljalo njegovi modrosti in iskrenemu domoljubju Avstrijskemu, da odvrne od države naše nesrečno katastrofo! — Ravno kar je dčel telegram, da je novi sultan Murad V. že zopet odstavljen. Ali je res ali ne, se še ne vé. Tudi presvitli naš cesar pride z Ruskim carom na gradu Reichstadt poleg Ploškovice na Českem skupaj.

— Kako resnobna je situacija Avstrije in Ogerske dandanes, kaže to, da finančna ministra na Dunaji in v Peštu ne moreta denarja dobiti na posojilo, ki sta ga jima dovolila državni zbor Dunajski in Peštanski.

Česko. Iz Prage. — Pri novi volitvi, ki je unidan bila, je bil dr. Zeithammer izvoljen za župana, ves staročeh in prijatelj Palackov. Nemčurski listi in ž njim vred mladočeski pisarili so in še pisarijo, da ne bi cesar potrdil deklaranta, in to se je zdaj po „Pol. Corr.“ res že zgodilo. — Po izjavi „Politike“ je stopil na mesto Palackega dr. Rieger kot voditelj staročeske, to je prave narodne stranke. Mnogoskušnemu boritelju za pravo Česke naravno gré voditeljstvo, ki ga je ves vreden.

Hrvaško. Iz Zagreba. — Deželni zbor se prične 3. dne julija. (Ogrski državni zbor je sklenil letošnje zborovanje 20. t. m.)

Iz Rima. — Ves katoliški svet je 16. dne t. m. obhajal redko svečanost 30letnega papeževanja sv. očeta

Pija IX. Sv. Peter, apostelnov prvi, ki je 25 let in 67 dni ladjici cerkve Jezusove voditelj bil, ni imel med 260 nasledniki nikogar, kateremu bila bi previdnost božja odločila tako dolgo sedeti na prestolu papeževem. Najdalje časa so vladali papeži: Pij VI. 24 let in 254 dni, Silvester I. 23 let in 327 dni, Hadrian I. 23 let in 317 dni, Pij VII. 23 let in 156 dni. — 16. dne pa je preteklo 30 let, kar sv. oče Pij IX. sedi na prestolu Petrovem, ki je 13. maja stopil že v 85. leto svoje starosti in po toliko bridkih dogodjajih zmirom enako srčen starček, na čegar smrt že mnogo let sovrážniki katoliške vere nepridoma čakajo. Bog daj, da še dolgo dolgo prežijo!

Iz Turškega bojišča. — Zopet grozne novice s Carigrada, umor napreduje. Za sultanom so bili Mohamedu poslani mati njegova in dva princa, uni teden pa sta bila umorjena minister unanjih zadev, Avni-paša in vojni minister Rašid-paša, minister mornarstva pa je bil hudo ranjen. Hudodelstvo to je storil neki odstavljeni oficir Hassan iz maščevanja, kakor pravijo nekateri; drugi pa, in ti bi utegnili pravo zadeti, trdijo, da je političen umor, a ne še zadnji. Ministri so dobili že naslednike, vendar ministra unanjih zadev ne bo mogel kmalu kateri drugi v vsem nadomesti. Vsled teh dogodbeb jel je pihati drug veter o Turčiji po Evropi, prodrlo je spoznanje, da, kjer je morjenje postalo političen faktor, tam za svobodo ni tal. Zdaj imajo v rokah vladno krmilo zagrizeni mladoturki. — Srbe je Turčija opomnila, naj plačajo tribut, vojno od meje potegnejo in nastop Muradov obhajajo s 101 strelom iz grada. Srbi pa niso vsega tega nič storili, ampak pošiljajo le vojno pripravo na meje. — Iz bojišča ni posebnih novic, menda ustajniki čakajo na Srbe, ker neprenehoma prihajajo Bulgari v Belgrad. Ruski general Černajev je ves vnet za Srbijo in pripravljen za njo bojevati se do zadnjega.

Listnica vredništva. Gosp. Per— na Lipah: Po priliki, prosimo, da pridete še po 5 gold.

Žitna cena

v Ljubljani 17. junija 1876.

Hektoliter v nov. denarij: pšenice domače 8 fl. 88. — banaška 10 fl. 28. — turšice 5 fl. 80. soršice 7 fl. 20. — rži 6 fl. 40. — ječmena 4 fl. 80. — prosa 4 fl. 80. — ajde 5 fl. 60. — ovsa 3 fl. 80. — Krompir 4 fl. 30 kr. 100 kilogramov.

Kursi na Dunaji 19. junija.

5⁰⁰ metaliki 67 fl. 5 kr. Ažijo srebra 102 fl. 80 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 25 kr. Napoleondori 9 fl. 61 kr.

Vabilo na naročbo „Novic“.

Koncem tega meseca izteče naročba na „Novice“ za prvo polovico letošnjega leta; zato vljudno prosimo gg. naročnike in prijatelje naše, ki so naročnino le za ta čas odrajtali, naj jo za prihodnjo četrt ali polovico leta ponové že pred koncem tega meseca, da liste poredoma dobivajo v pričetku drugega polletja.

„Novice“ z „Oglasnikom“ vred stanejo:

za pol leta po pošti 2 gold. 40 kr., — v tiskarni prejemanje 2 gold.

za četrt „ po „ 1 „ 30 kr., — v „ „ 1 „

Naročnina naj se po najcenejši poti poštarških nakaznic pošilja pod naslovom Blaznikove tiskarnice v Ljubljani.

Administracija „Novic“.

Odgovorni vrednik: Alojzi Majer. — Tisk in založba: Jožef Blaznikovih dedičev v Ljubljani.